

Svar på interpellation av Curre Hansson (S) om vaccinationsprogram för äldre

Gällande vaccinationsprogram nationellt och i SLL vill jag anföra följande:

I Stockholms läns landsting ingår redan vaccinationsprogram för äldre för 2 av de 3 sjukdomar som interpellationen tar upp, influensa och pneumokocker.

Det svenska allmänna barnvaccinationsprogrammet innefattar vaccination mot stelkramp, difteri, kikhosta, polio, Hemofilus influenzae typ b, pneumokocker, mässling, påssjuka, röda hund och humant papillomvirus (HPV) hos flickor. I Stockholms läns landsting ingår också vaccination mot hepatit B och mot rotavirusinfektion. Barnvaccinationsprogrammet omfattar åldrarna 0-16 (18) år.

För vuxna och äldre personer finns inget allmänt program, vare sig nationellt eller regionalt. Kompletterande doser rekommenderas till vissa vacciner för att grundskyddet ska gälla hela livet.

Många infektionssjukdomar drabbar äldre med underliggande sjukdomar mycket hårdare, vilket gör det extra viktigt att nå denna åldersgrupp. Ett återkommande exempel på det är säsongsinfluensan, pneumokockinfektioner som riskerar orsakar svår lunginflammation, samt bältros, som kan ge svår kronisk värk i efterförloppet och där risken att insjukna ökar med åldern. Vi ser kontinuerligt över vilka vaccin som ska ingå kostnadsfritt för 65+, i nära samarbete med Smittskydd Stockholm och deras hälsoekonomiska undersökningar samt Socialstyrelsens rekommendationer.

De nämnda vaccinen har följande status i Stockholms läns landsting idag:

1. Influensavaccin: rekommenderas påfyllnadsdos varje år. Ingår kostnadsfritt för 65+ i SLL.
2. Pneumokockvaccin: ges normalt vid ett tillfälle. Vid vissa immunsuppressiva sjukdomar rekommenderas även ett annat pneumokockvaccin i kombination. Ingår kostnadsfritt för 65+ i SLL.

3. Bältrosvaccin: Nuvarande bältrosvaccin bedöms ge ett skydd på cirka 65 procent mot kroniskt värktillstånd efter en bältros i åldersgruppen 60 år och uppåt. Skyddseffekten avseende att få bältros överhuvudtaget är 65 procent i åldern 60–69 år och 38 procent i åldersgruppen > 70 år. Skyddet av vaccinationen uppskattas räcka ca 7 år. Expertrådet för vaccinationer i SLL rekommenderar i första hand detta vaccin till dem som fyllt 65 år. Det är svårt att säga vem som kommer att insjukna i bältros, vilket innebär att ett erbjudande bara kan avgränsas till olika åldersgrupper. Socialstyrelsens vägledning saknar konkret stöd för när det är bäst att vaccinera en person. Bedömningen i flera andra länder är att vaccinet kan ges till den äldre åldersgruppen.

Ett nytt bältrosvaccin är framtaget, men finns ännu ej på marknaden. Detta vaccin har visat sig ge i det närmaste 100 % -igt skydd mot bältros hos äldre och är konstruerat så att skyddseffekten sannolikt blir mer långvarig än med det nuvarande vaccinet. I nuläget anser jag det rimligt att invänta godkännande av detta vaccin och därefter ta ställning till kostnadsfri bältrosvaccinering av äldre.

Avslutningsvis är inte ett nationellt vaccinationsprogram något jag avvisar; men här är det upp till regeringen att här ta ansvar. Det finns därför ett behov av att uppdra åt Socialstyrelsen att införa en nationell struktur för att säkerställa ett ökat skydd för den äldre delen av vår befolkning. Då skulle också olikheterna mellan landstingen försvinna.

Ella Bohlin (Kd)
Barn och äldrelandstingsråd